

Nyolc milliós építkezést kezd a város a békekötés után.

— Munkaalkalmak a hazatérő hősöknek. — A Fehértó
jövödelmezőse. — Szegeden nem lesz lakáshiány. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország szerdai számában részletesen beszámolt arról a jelentésről, amelyet Scultéty Sándor városi főszámvevő terjesztett Ugron Gábor belügyminiszterhez egy, a városhoz intézett leirat kapcsán. A miniszter ugyanis érdeklődött a város vagyoni viszonyai és a halaszthatatlan beruházások, valamint a várost a háborús viszonyok által terhelő kiadások iránt. Az erre küldött jelentésben, amely teljes részletességgel beszámol a város vagyoni viszonyairól és a háborús kiadásokról, megemlíti a főszámvevő, hogy két, illetve három nagy munkának bevégzése immár halaszthatatlan. Az ilyen legsürgősebb munkák közé sorozta a főszámvevő a fogadalmi templom építésének teljes befejezését és megjegyezte, hogy ez 1918 tavaszánál tovább már alig halasztható. Ellenkező esetben a várost nagy anyagi károsodások érhetik. Ugyancsak rendkívül sürgős és fontos a közuti híd kijavítása, amely szintén alig halasztható tovább. Harmadik munkának a Fehértónak halastóvá való átalakítását jelölte meg a főszámvevő.

Kérdéssel fordultunk dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez, hogy mi a véleménye ezeket a munkákat illetőleg. A polgármester válaszáat a következőkben adjuk:

— Tény, hogy a fogadalmi templom építése rendkívül sürgős. Az építkezés teljesen félbeszakadt s most ott áll a hatalmas épület tető nélkül, kitéve az idő viszontagságainak s veszélyeztetve, hogy amit eddig építettek, jórészt tönkremegy. Ezért természetesen nyomban megkezdjük az építkezést, amint az lehetséges. Azonban — sajnos — erre semmi kilátás sincsen. A háború befejezése előtt abszolút lehetetlen az építkezés folytatása. Szerződést sem tudnánk kötni az építkezés befejezésére, a régi szerződés pedig a vállalkozó az első alkalmas pillanatban fölbontotta.

— A közuti hidat illetőleg az a helyzet, hogy a híd tényleg gyöngye állapotban van. Fölrírtunk a kereskedelmi miniszterhez, hogy adjon engedélyt a híd kijavítására, azonban a miniszter ezt nem tette meg. Ehelyett kiküldött egy szakértőt a híd megvizsgálására. Az aztán megállapította, hogy a javítás még késhet egy ideig, mert a szegecsek birják, s csak a híd befestését jelölte meg sürgős munkának. Erre — miután festeni csak festéssel lehet, amit viszont Németországból kell hozatni, — fölrírtunk a kereskedelmi miniszterhez, hogy szerezzen festéket. A miniszter azonban erről a kérdéstről még tudomást sem vett. Így a közuti híd kijavítása is a háború utánra marad.

— Hogy melyek lesznek azok a munkák, melyeket nyomban a békekötés után el kell végeznünk, arra a kérdésre nem könnyű a felelet. Azonban bizonyos, hogy a fogadalmi templom és a közuti híd kijavítása mellett nyomban megkezdjük a Fehértó kiépítését is modern halastóvá. Elodáztatlaná teszik ezt azok a terhek is, amelyek a békekötést követőleg egyszerre rászakadnak a városra. Utána kell nézni a jövedelmek szaporításának és erre semmi sem alkalmasabb, mint a halastó. De ezekkel a munkákkal párhuzamosan el kell javítanunk a háború okozta pusztulásokat is, az épületeket, köztereket, utakat, amelyre a háború ideje alatt gondolni sem lehetett.

Arra a kérdésre, hogy a lakáshiány megszüntetése érdekében nem szándékozik-e valamilyen intézkedéseket tenni a város, így válaszolt a polgármester:

— Nem, mert arra semmi szükség nem lesz. Abban a pillanatban, amint megtörtént a leszerelés, a lakáshiány meg fog szűnni. Legalább 6—8000 katonacs család hagyja el a várost, olyan katonacs családok, amelyeknek itt is van lakásuk és abban a városban is, ahol békében laknak. Sőt, lakáshiány helyett arra lehet számítani, hogy lakásbőség lesz.

Megkérdeztük Scultéty Sándort is, hogy körülbelül milyen összeget vesz igénybe az a munka, amelynek elvégzését tovább halasztani nem lehet a háború végével. A főszámvevő válasza a következő:

— A fogadalmi templom kiépítése majdnem megegyezik annyiba fog kerülni, mint amennyire tervezték. Egy millió 800.000 korona helyett három milliós költségre kell számítani. A közuti híd kijavítása fél millióba fog kerülni. Ugyancsak fél millióra tehető az az összeg is, amely a háború-ozta pusztítások kijavítására kell. A Fehértó halastóvá való átalakítása négy millióba kerül. A városi jövedelmek kívánatos mértékű gyarapítása elodáztatlaná teszi az átépítés mielőbbi megkezdését. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy már most kezdjük el az átépítést; ez abszurdum volna, hanem azt, hogy a legelső pillanatban, amint lehetséges, mintegy adott jelre hozzá kell kezdeni a szükséges építkezéshez és nem szabad egy pillanatot sem késni. A halaszat eddigi jövedelmeinek alapján állíthatom, hogy két korona ötven filléres egységár mellett egy évben háromszázezer korona tiszta hasznót fog hajtani a Fehértó, tehát harminc százalékát a befektetett tőkének. Ez pedig olyan szép haszon, hogy nem szabad egyetlen pillanatig sem hevertetni, hanem meg kell ragadni a legelső kínálkozó alkalmat. Megjegyezni kívánom még, hogy a háromszázezer koronás tiszta haszon már akkor előáll, ha egy évben 490.000 méter-mázsa halat dolgozunk föl és dobunk a piacra. Ez pedig igazán nem nagy dolog, hiszen egy holdnyi területre csak 225 kilogramm esik belőle. Megemlítem itt azt is, hogy a városi halaszat ezidei tiszta haszna előreláthatólag 120.000 korona lesz. Jelenleg ugyan, is már van százezer korona tiszta hasznunk.

A nyilatkozatokból örömmel állapíthatjuk meg, hogy a város megtalálta a helyes megoldási módot arra, hogy miként fokozza jövedelmét. Megnyugtatóak a nyilatkozatok azért is, mert megállapíthatjuk belőlük, hogy a háborúból hazatérő hőseinknek megfelelő munkaalkalmakat tudunk biztosítani. De egyet már most erősen figyelmébe kell ajánlani a tanácsnak és pedig, hogy épen a hazatérőkre való tekintettel és a mostani állapotok megszüntetése végett, első feladatának tekintse az új kórház felépítését, továbbá, hogy a Fehértó ügyét hamarosan, még mostanában dűlőre juttassa. Be kell vinni a közgyűlés elé, meg kell szerezni rá a miniszter jóváhagyását, hogy amikor elkövetkeznek a boldogabb idők, ne kelljen ilyen formások miatt késleltetni a megvalósítást, hanem elég legyen a közgyűlésnek egy határozata, amely utasítja a tanácsot az építkezés megkezdésére. Már hóna-

pok óta benn van a tanácsban a főszámvevőnek egy beadványa, amely döntést sürget ebben az ügyben. Azt most elő kell keresni az iratok alól és végig kell hajtani a közigazgatás sokféle torturáján. Egyszer már megkezdheti a produktív munkát is a tanács.

LEGUJABB.

BERLIN: A birodalmi gyűlés ma délután 3 órakor kezdte meg újra ülését és a költségvetési javaslatot kezdték tárgyalni. A kancellár a pénteki plenáris ülésen főg felszólalni a pápa békejegyzékére vonatkozólag, fejtegetései azonban aligha hoznak meglepetést. Kühlemann külügyi államtitkár is nyilatkozni fog a függő kérdésekről. A szocialisták interpellációt terjesztenek elő a napokban alakult Deutsche Vaterland Partei agitációjának a polgári és néhány katonai hatóság részéről való előmozdítása ügyében.

PÉTERVÁR: Oroszország összes élelmezési bizottságainak együttes ülésén Gromann elnök kijelentette, hogy Oroszország az élelmezés rossz szervezése miatt katasztrófa előtt áll.

MADRID (Reuter-jelentés): A király elrendelte, hogy a belga údvárnál levő spanyol követet visszahívják.

WASHINGTON: Wilson aláírta a tízenegy milliárd hadihitelről szóló törvényjavaslatot.

BERLIN: A Wolff-ügymökség jelenti: A flandriai csata Langemarck és Vollenbeck között (15 kilométer) még folyik. Helyenkint az ellenség egy kilométernyi mélységben behatolt harci zónánkba, ahol elkeveredetten folyik a küzdelem.

STOCKHOLM: Pétervári jelentés szerint a Duna-fronton való előnyomulás Péterváron a helyzetet ismét kritikussá változtatta. A minisztertanács permanenciában van. Csapatokat helyeztetett készenlétbe a zavargások elnyomására.

LUGANO: A Corriere della Sera jelenti, hogy a pápa nyilatkozatot kér Németországtól Belgiumra nézve, amelyről a válaszigyzék hallgat. Megcáfolják azt a hírt, hogy a pápa a spanyol királyt felkéri békeközvetítésre.

BERN: A Vatikán egyik főfunkcionáriusa a központi hatalmak válaszigyzékének megérkezése után a következő nyilatkozatot tette: Miután Németország hajlandó a két főfeltételbe: a döntőbíró és a leszerelés kérdésébe beleemenni, örület és bűn volna a háború további folytatása.

Francia lap a német előnyomulásról.

Zürich, szeptember 26. A Matin írja a németek jakobstadti áttörésével kapcsolatban, hogy a németek valószínűleg át akarnak kelni a Dünán és körül akarják zárni Dünaburgot. Jakobstadt elfoglalása csak első mozzanata ennek az akciónak és máris azaz az eredménnyel járt a németek számára, hogy hatalmukba adta a jakobstadti hidat és a Mitauból Rietjicsába vezető vasutat.